

”צַק לָעַם וַיֹּאכְלוּ...
יָתוּ לָעַם וַיֹּאכְלוּ”

הַנֶּזֶד וְהַלֶּחֶם

מל"ב ד', לח-מד

לח וְאֵלִישָׁע שָׁב הַגְּלָגְלָה
וְהִרְעֵב בְּאֶרֶץ
וּבְנֵי הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לְפָנָיו

מב וְאִישׁ בָּא מִבְּעַל שְׁלֹשָׁה
וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים לֶחֶם בְּכֹרִים
עֲשָׂרִים לֶחֶם שְׁעָרִים וְכֹרֶמֶל בְּצִקְלָנוּ
וַיֹּאמֶר: תֵּן לָעָם וַיֹּאכְלוּ.
מג וַיֹּאמֶר מִשְׁרְתּוֹ:
מָה אַתָּן זֶה לְפָנָי מֵאָה אִישׁ! ?
וַיֹּאמֶר: תֵּן לָעָם וַיֹּאכְלוּ
כִּי כֹה אָמַר ה': אֲכַל וְהוֹתֵר.
מד וַיִּתֵּן לְפָנֵיהֶם
וַיֹּאכְלוּ וַיֹּתְרוּ כְּדָבַר ה'.

וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ: שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוּלָה
וַיִּשָׁל נְזִיד לְבְנֵי הַנְּבִיאִים.
לט וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל הַשְּׂדֵה לְלֶקֶט אֶרֶת
וַיִּמְצָא גֶפֶן שְׂדֵה
וַיִּלְקֹט מִמֶּנּוּ פִקְעֹת שְׂדֵה מְלֵא בְּגָדוֹ
וַיָּבֵא וַיַּפְלֹחַ אֶל סִיר הַנְּזִיד
כִּי לֹא יָדְעוּ.
מ וַיִּצְקוּ לְאֲנָשִׁים לֶאֱכֹל
וַיְהִי כְּאֹכְלֵם מִהַנְּזִיד וְהֵמָּה צָעְקוּ וַיֹּאמְרוּ:
מִנֵּת בְּסִיר, אִישׁ הָאֱלֹהִים!
וְלֹא יָכְלוּ לֶאֱכֹל.
מא וַיֹּאמֶר: וּקְחוּ קֶמַח, וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַסִּיר
וַיֹּאמֶר: צַק לָעָם וַיֹּאכְלוּ
וְלֹא הָיָה דָבָר רָע בְּסִיר.

הנזיד והלחם - שני נסי מזון סמוכים זה לזה (ד', לח-מד)

- א. האם הסמיכות בין שני הסיפורים מהותית
או שמא היא תוצאת הדמיון החיצוני ביניהם?
288
- ב. מגמתם של שני הסיפורים
292
1. המגמה הגלויה בסיפורי הנס של אלישע והמגמה הסמויה שיש לחשוף בהם
 2. הסיפור השני - אלישע כמחנך
 3. הסיפור הראשון - אלישע כמשיב האחדות לחבורת בני הנביאים
- ג. 'תורת הנס' בשני הסיפורים
303
1. שני הבדלים בין נס הנזיד לנס הלחם
 2. נס ריפוי הנזיד באמצעות נתינת קמח בו
 3. נס הלחם: "צָדִיק אֵל לְשִׁבְעַ נְפֹשׁוֹ" (משלי י"ג, כה)
 4. נסים שבהם פועל הנביא באמצעות חפץ ונסים שבהם הוא משתמש בדברו
 5. הנסים "הַמְזַכְרִים אֶת ה'" (על פי ישעיהו ס"ב, ו)